



**Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті**  
**Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева**  
**L. N. Gumilyov Eurasian National University**

**ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ- ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ,**  
**тақырыбы: «ЖАҺАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ҚАЗІРГІ ЭКОНОМИКА»**

**МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ,**  
**на тему: «СОВРЕМЕННАЯ ЭКОНОМИКА В УСЛОВИЯХ**  
**ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE,**  
**on the topic: « MODERN ECONOMY IN THE CONDITIONS OF**  
**GLOBALIZATION »**

**Нұр-Сұлтан, 2019**

**УДК 330**  
**ББК 65.01**  
**С56**

Рецензенты:

**Кайкен Ж.Б.** к.э.н., профессор кафедры "Бизнес и управление" Казахского гуманитарно-юридического инновационного университета  
**Тажбенова Г.Д.** к.т.н., доцент экономики, заведующая кафедрой экономических и математических дисциплин Евразийского гуманитарного института

Современная экономика в условиях глобализации: сборник Международной научно-практической конференции / Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева – Нур-Султан , 2019.

В сборник включены доклады участников Пленарного и секционного заседания международной конференции. Тематика конференции посвящена проблемам современной экономики.

Материалы сборника предназначены для ученых, практических работников, преподавателей вузов, докторантов, магистрантов

**Редакционная коллегия:**

А.Б.Майдырова д.э.н., профессор; Шалболова У. Ж. д.э.н., профессор;  
Рыспекова М. О., к.э.н., доцент; Шаяхметова Л. М. м.э.н., докторант.

ISBN 978-601-7308-07-0

## СОДЕРЖАНИЕ

Natália Barinková BILATERAL TRADE RELATIONS BETWEEN SLOVAKIA AND KAZAKHSTAN IN IN THE CURRENT WORLD ECONOMY.....	12
Каштыякова Елена ВЛИЯНИЕГЕОПОЛИТИЧЕСИХ ИЗМЕНЕНИЙ НА СТРАТЕГИЮ ВНЕШНИХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ СЛОВЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ.....	16
Marek Minárik ENVIRONMENTAL ASPECTS AND MODAL SPLIT IN THE TRANSPORT OF DANGEROUS GOODS IN THE EU .....	20
JOZEF ORGONÁŠ THE MACROECONOMIC ASPECTS OF FRANCHISING.....	26
Andrea Chlebcová CURRENT IMPACT OF GEOECONOMIC CHANGES ON THE WESTERN BALKAN REGION .....	29
Луптакова Анабела БЕЛАРУСЬ - МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ И РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИЕЙ .....	34
Агатаева А.А., Санаева Д. FINANCIAL POLICY OF KAZAKHSTAN AND ITALY.....	38
Асанов Ұ.Ш. ТУРИЗМОЛОГИЯНЫҢ ҒЫЛЫМ РЕТІНДЕГІ МАҢЫЗЫ .....	43
Агатаева А.А., Аманғали Д.Қ. СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ФИНАНСОВЫХ ПОЛИТИК АВИАПЕРЕВОЗЧИКОВ .....	48
Агатаева А.А., Жайык С. ANALISYS OF INSURANCE COMPANIES .....	53
Агатаева А.А., Есенова А.К. АНАЛИЗ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ КОМПАНИЙ .....	57
Жомартова Г.С. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФАКТОРОВ, ПОВЫШАЮЩИЕ УРОЖАЙНОСТЬ ЗЕРНОВЫХ И КРУПЯНЫХ КУЛЬТУР .....	62
Рахимжанова Е.А. ФРАНЧАЙЗИНГ КАК НОВОЕ НАПРАВЛЕНИЕ РАЗВИТИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РК .....	66

Сербаева А.К., Шамишева Н.К.	
ИННОВАЦИЯЛЫҚ МЕНЕДЖМЕНТ НЕГІЗІНДЕ БАСҚАРУШЫЛЫҚ ШЕШІМДЕРДІ ҚАБЫЛДАУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ МӘНІ .....	69
Несіпбай О.М.	
ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАҒЫ САЛЫҚТЫҚ ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ .....	75
Шаймерденова Т.С., Сарсембаева Д.Б.	
МИГРАЦИЯ ТРУДОВОГО КАПИТАЛА .....	80
Мисник О.В. Есенова Г.Ж.	
СИСТЕМА ФИНАНСИРОВАНИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН .....	82
Шамишева Н.К., Есжан А.Н.	
ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ӘЛЕМДЕГІ САЯСИ ЭЛИТАЛАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ӘЛЕМДІК САЯСАТ ПЕН ЭКОНОМИКАДАҒЫ РӨЛІ .....	87
Мухамедғалиева Н.Н., Мадиярова Э.С.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫ .....	90
Аққозы Б.Т.	
КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫН СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСҚАРУ .....	94
Досматқызы А.	
МЕМЛЕКЕТТІК БІЛІК ОРГАНДАРЫНЫҢ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫН ТАЛДАУ .....	98
Жолжан Ә.М.	
ӨҢІРДІ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСҚАРУ ӘДІСТЕМЕСІНІҢ ДАМУЫ.....	104
Молдашова М.	
ӨҢІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫН МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ МЕН ФАКТОРЛАРЫ .....	110
Нурекеш Ж.Қ.	
БАСҚАРУДЫҢ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ МӘНІ ЖӘНЕ ОНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫНА ӘСЕР ЕТУШІ ФАКТОРЛАР .....	116
Хасенова К.Қ., Бөрібекова М.Ж.	
АДАМИ КАПИТАЛ ТҮСІНІГІ ЖӘНЕ ОНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДАҒЫ РӨЛІ .....	121
Шарафутдинова А.А., Аманжолов А.А.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚАЗІРГІ КАДРЛЫҚ САЯСАТЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТКЕР ИМИДЖІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ .....	126

Антонова Н.М., Дюсемалиева Н.М. К ВОПРОСУ ОБ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	131
Amerkhanova A.B., Murat A.A. COMPARATIVE ANALYSIS OF THEORIES OF MOTIVATION IN WESTERN MANAGEMENT .....	135
Алибекова А.Б. FOREIGN MODELS OF INTER-BUDGET RELATIONS .....	139
Мұратова А.Ә., Мадиярова Э.С. ИНТЕРНЕТТЕГІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ МАРКЕТИНГТІК СТРАТЕГИЯЛАР ҚҰРАЛДАРЫ .....	145
Догалаков А.К., Уалиахметов А.Р. МАРЖИНАЛИЗМ И ЭТАПЫ РАЗВИТИЯ АВСТРИЙСКОЙ ШКОЛЫ МАРЖИНАЛИЗМА И ЕЕ СВЯЗЬ С СОВРЕМЕННОСТЬЮ.....	148
Примбетова С.Ч., Мухамбетова Д. Е. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСПКЕРЛІКТІ ДАМЫТУДА ЖАСТАР КӘСПКЕРЛІГІН ҚОЛДАУ МАҢЫЗДЫ МІНДЕТ .....	153
Шаимов А., Абдимомынова А.Ш. ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ЗАМАНАУИ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	158
Сәбитов Б.Ж. Бержанова А.М. АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ – НАРЫҚТЫҚ ЭКОНОМИКАНЫ ДАМЫТУДЫҢ БАСТЫ ҚҰРАЛЫ .....	163
Жолдасбек Б., Абдимомынова А.Ш. ЕҢБЕК НАРЫҒЫНЫҢ ГЕНДЕРЛІК АСПЕКТІЛЕРІ.....	168
Абдуллахан Ю.Т. «ЦИФРЛЫҚ ҚАЗАҚСТАН» БАҒДАРЛАМАСЫ ШЕҢБЕРІНДЕ ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІНІҢ АХУАЛЫ .....	172
Елберген Е.Ж., Казыбаев Б.О. ПРОБЛЕМАЛЫҚ ҚАРЫЗДАРМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУДІҢ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ТӘЖІРИБЕСІ.....	176
Zharaskhan Temirkhanov DEVELOPMENT OF PERFORMANCE AUDIT IN PUBLIC SECTOR .....	181
Конурбаева Ж.Т.; Ниязбекова А.Е. SOCIAL MEDIA MARKETING ТИІМДІ МАРКЕТИНГ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ .	186
Рахимбердинова М.У., Ниязбекова А.Е. ЖОО БРЕНД-СТРАТЕГИЯСЫН ҚҰРУДА КӨП ДЕҢГЕЙЛІ ТӘСІЛДІ ҚОЛДАНУ.....	190

Жұмабаева А.Т.	
ЖАҒАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ .....	194
Қуатұлы Қ., Рахимбердинова М.У.	
SMM-ді ПАЙДАЛАНУ АРҚЫЛЫ ӨҢІРДІҢ ТУРИСТІК ҚЫЗМЕТІН ЖЕТІЛДІРУ .....	200
Гиззатова А.И., Чудрова В.У., Садыкова Г.А., Ахметова Д.А.	
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	205
Гиззатова А.И., Чудрова В.У., Садыкова Г.А., Талгатова З.Ж.	
РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	209
Молдабекова Г. Б.	
ӘЛЕУМЕТТІК КӨМЕК ЖӘНЕ ҚОЛДАУ ТУРАЛЫ ТҮСІНІК .....	212
Панзабекова А.Ж., Сабыр Н.С.	
РАЗВИТИЕ КОНЦЕПЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ .....	216
Утарбаева Г.К., Тусупова А.Р.	
КӘСПОРЫННЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫ НЕГІЗІНДЕ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ЖЕТІЛДІРУ .....	223
Буртебаева А.А.	
ОЦЕНКА ПО СПРАВЕДЛИВОЙ СТОИМОСТИ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ПРОЗРАЧНОСТИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ .....	227
Бейсенова Л.З., Жахметова А.К.	
ОСОБЕННОСТИ БЮДЖЕТНОГО ПЛАНИРОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	232
Алтайбекова Ә.Ж.	
БАСҚАРУ ЕСЕБІНІҢ БАСҚАРУШЫЛЫҚ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУДАҒЫ РӨЛІ .....	238
Серікбаева Д.Т.	
ЕСЕПТІК АҚПАРАТ ӘДІСІМЕН АВС ӘДІСІН ҰСЫНУ МҮМКІНДІКТЕРІ	243
Жүніс А.Н.	
ІШКІ АУДИТ ЖҮЙЕСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ .....	248
Иманбекова Р.М.	
БАСҚАРУ АҚПАРАТТЫҚ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ .....	255
Омурзакова А.К.	
АНАЛИЗ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПОТЕНЦИАЛА ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	261

Нұралина Қ.Т.	
ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ НАРЫҚТЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯСЫ.....	268
Жанбозова А.Б.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЭЛЕКТРОНДЫҚ КОММЕРЦИЯНЫҢ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ .....	273
Букенбаева Л.С. Кодашева Г.С	
ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ КАЗАХСТАНА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ .....	278
Алтыбаева Ш.М., Шамакова Н.Г.	
КЕДЕЙЛІК - ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІГІНІҢ ИНДИКАТОРЫ РЕТІНДЕ .....	283
Мерғалиева Л.И., Бердикулова С.Д.	
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПРИДОРОЖНОГО СЕРВИСА.....	289
Тлесова А.Б., Гарифуллина А.Б.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ САЛАСЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК- ЖЕКЕ МЕНШІК ӘРІПТЕСТІКТІ ДАМУЫ .....	292
Мерғалиева Л.И., Шарафутдинова А.А. Газезова А.Е.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ СЫРТҚЫ САУДА ҚЫЗМЕТІН ҮНТАЛАНДЫРУДЫҢ АЛҒЫШАРТТАРЫ .....	300
Примбетова С.Ч.	
БАТЫС-ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛЫ .....	304
Есенбайқызы І.	
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК ТҮРҒЫН ҮЙ ҚОРЫНАН ЖАЛҒА ТҮРҒЫН ҮЙ БЕРУДІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	307
Татибеков Б.Н., Байдаирова К.Б.	
ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІҢ ДАМУЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ӨСУІНІҢ ДРАЙВЕРІ РЕТІНДЕ.....	311
Шамишева Н.К., Сафаров А.Ж.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ИННОВАЦИЯЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУДЫҢ ҚАЖЕТТІЛІГІ .....	315
Жұмаділла Н., Слямпов Е.	
ТУРИЗМ ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫН МҰНАЙҒА ТӘУЕЛДІЛІКТЕН АЛЫП ШЫҒАР ЖОЛДАРДЫҢ БІРІ РЕТІНДЕ .....	320
Буланова Н.К., Батырғалиева О.В.	
ВНУТРИФИРМЕННАЯ ПОЛИТИКА ОПЛАТЫ ТРУДА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ .....	326

Төлепов Ә.Е.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЙМАҚТАРЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ТАЛДАУ.....	332
Нуржанова А. Н.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ ЖӘНЕ ҚОЛДАУ .....	336
Оспанов М.М.	
ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ СУЩНОСТИ «ДИВЕРСИФИКАЦИЯ» В СТРУКТУРНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКЕ ГОСУДАРСТВА.....	340
Мырзахмет М.К.	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ТЕХНОЛОГИЧЕСКОМ РАЗВИТИИ ПРОМЫШЛЕННОСТИ СТРАНЫ.....	345
Мокоев А.Н.	
ВНЕШНЯЯ И ВЗАИМНАЯ ТОРГОВЛЯ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ С СТРАНАМИ ЕАЭС .....	352
Искакова М.С.	
ИННОВАЦИЯЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУ .....	355
Утегенов Е.К.	
ПРОБЛЕМЫ РЫНКА ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	360
Аманжол К.А., Пашкевич Р.А.	
ЗНАЧЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ УЧЕНИЙ МАРКСА НА СЕГОДНЯШНИЙ ДЕНЬ.....	364
Аскеев А.Г.	
О ВОПРОСАХ РЕАЛИЗАЦИИ ПОТЕНЦИАЛА ТУРИСТСКОЙ ОТРАСЛИ КАЗАХСТАНА С УЧЕТОМ ГЛОБАЛЬНЫХ ТРЕНДОВ .....	373
Тыныбаева Д.Н., Мустафин С.	
ОРГАНИЗАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА СУБЪЕКТА КВАЗИГОСУДАРСТВЕННОГО СЕКТОРА .....	377
Аскербек М.Б.	
ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ РК И ПУТИ ЕЕ УЛУЧШЕНИЯ .....	383
Байтемирова М.А.	
ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В КАЗАХСТАНЕ .....	386
Мұқашева А.Е.	
ПРОБЛЕМЫ ОТРАСЛЕВЫХ ПРОГРАММ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ...	390



Земенов Е.Н.	
ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ КАК ИНСТРУМЕНТ ВАЖНОЙ ПРЕДПОСЫЛКОЙ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ .....	397
Картаев Н., Жанабаева Ж.К.	
ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В АГРАРНОМ СЕКТОРЕ КАЗАХСТАНА .....	401
Бейсембаев Адиль	
АНАЛИЗ ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ СЕВЕРО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ .....	405
Кузаиров О.	
СУБСИДИРОВАНИЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ .....	409
Шамбыл Қ.Ә. Карипова А.Т.	
ӘЛЕМДІК КЕҢІСТІКТЕГІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛ ДАМУЫНЫҢ ТЕНДЕНЦИЯСЫ .....	411
Абжанова А.Ж.	
МОДЕЛЬ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ .....	416
Уалиева М.А.	
ПРОБЛЕМЫ СОХРАНЕНИЯ И РАЦИОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ В РК.....	419
Цай Ж., Акылбек А., Саттарова А. Есенова Г.Ж	
АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В ГОРОДАХ: АЛМАТЫ И НУР-СУЛТАН. ....	421
Сунь Цинбинь , Рыспекова М.О.	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ И ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОГО КИТАЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ .....	426
Ауезов Б.	
ИННОВАЦИЯНЫҢ ДАМУЫ МЕН БОЛАШАҒЫ .....	433
Малыбаева А.	
НАЛОГОВЫЕ ПРЕФЕРЕНЦИИ В ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	438
Садыкова Г.Т.	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОГО КОРИДОРА.....	441
Майдырова А.Б. , Васильева О.А	
АУТСОРСИНГ НА РЫНКЕ КАДРОВЫХ УСЛУГ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	446

Мукушев А.Б., Салимова Д.	
ҚАРЖЫ ПИРАМИДАСЫНЫҢ ІС-ӘРЕКЕТІН САНДЫҚ ӘДІСТЕР КӨМЕГІМЕН ЗЕРТТЕУ .....	456
Кудабаева Н.Б.	
ОБЗОР, АНАЛИЗ И АУДИТОРСКИЕ ПРОЦЕДУРЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ ФОРМИРОВАНИЯ И ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СУВЕРЕННЫХ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ФОНДОВ .....	463
Жусанов.А.А.	
СУЩНОСТЬ СОВРЕМЕННОГО НЕОЛИБЕРАЛИЗМА .....	467
Кәрімова М.	
ШАРУАШЫЛЫҚ СУБЪЕКТІСІНІҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ МЕН АРТТЫРУ .....	470
Жампозова А.Е.	
ОБЕСПЕЧЕНИЕ КИБЕРБЕЗОПАСНОСТИ В ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ .....	475
Мынбай А.М.	
КЛАСТЕРНЫЙ ПУТЬ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА В КАЗАХСТАНЕ .....	481
Амантаева А.Н.	
БИЗНЕС И АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЕГО РАЗВИТИЯ В КАЗАХСТАНЕ .....	486
Тахтаева Р.Ш.	
ОСНОВНЫЕ ВИДЫ, ПОНЯТИЯ, НАПРАВЛЕНИЯ В ТУРИЗМЕ.....	489
Корабаев Б.С., Мухаметжанова Д.Ж., Имашева А.М.	
ОРГАНИЗАЦИЯ УЧЕТА ОБЕСЦЕНЕНИЯ АКТИВОВ В СООТВЕТСТВИИ С МСФО НА ПРЕДПРИЯТИЯХ РК .....	494
Zharaskhan Temirkhanov	
DEVELOPMENT OF PERFORMANCE AUDIT IN PUBLIC SECTOR.....	499
Тыныбаева Д. Н., Нурмухаметов Н. Н.	
МЕТОДИКА ВЫЯВЛЕНИЯ РИСКОВ, ИХ ОЦЕНКА, И ВОЗМОЖНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИМИ, ПРИ ПРОВЕДЕНИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ КВАЗИГОСУДАРСТВЕННОГО СЕКТОРА.....	504
Сәбитов Б.Ж., Бержанова А.М.	
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ – НАРЫҚТЫҚ ЭКОНОМИКАНЫ ДАМЫТУДЫҢ БАСТЫ ҚҰРАЛЫ.....	510

Акжанов Ж. К.

ФОРМИРОВАНИЕ И ВИДЫ СТРАТЕГИЙ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....515

Насырова А.М., Исаева Б.К.

АНАЛИЗ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН..519

Бюрабекова Л.В.

КАДРОВАЯ ОБЕСПЕЧЕННОСТЬ КАК ОСНОВА СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКОЙ СЛУЖБЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....524

Кәрімова М.

ШАРУАШЫЛЫҚ СУБЪЕКТІСІНІҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ МЕН АРТТЫРУ.....528

Шаяхметова Л. М.

РОЛЬ ТУРИСТСКОЙ ОТРАСЛИ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....533

Ибраева А.Б.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ КАК ВАЖНОГО ФАКТОРА РАЗВИТИЯ СТРАНЫ.....538

айқын байқалып отыр. Өндеуші өнеркәсіпті дамыту, отандық тауар өндірушілер мен шағын бизнесті қолдау, шаруашылық кешенінің шикізаттық бағдарын еңсеруге бағытталған экономиканың құрылымдық реформаларын тереңдету проблемалары өзекті болды.

Осы проблемаларды шешу реформалардың үшінші кезеңінде институционалдық қайта құруларды елеулі тереңдетуде өз көрінісін тапты. Экономикалық процестердің нормативтік-құқықтық базасы едәуір кеңейді, экономиканың неғұрлым маңызды салаларын дамытуға ықпал ететін бірқатар бағдарламалық құжаттар қабылданды, шаруашылық ортаны дамыған нарық стандарттарына жақындату жөнінде шаралар қабылданды. Қазақстан Республикасында бұрынғы КСРО республикаларының арасында алғашқылардың бірі болып, жекелеген, неғұрлым маңызды, ең алдымен әлеуметтік тұрғыдан, экономика салаларын құрылымдық қайта құру жүзеге асырыла бастады.

Төртінші кезең 2003 жылдан басталады және нарықтық экономика институттарының табысты жұмыс істеуінің басталуымен сипатталады. Экономиканың жеке секторы, салық, сауда және инвестициялық заңнама құрылып, күш жинап келеді. Мұның бәрі тауарлар мен капиталдың еркін жылжуын қамтамасыз етеді.

Нарықтық институттар мен шаруашылық жүргізу тетіктерін қалыптастыру саласында бірқатар түбегейлі қадамдарды жүзеге асыру нәтижесінде Қазақстан экономиканы реформалау қарқынында ТМД елдерінің көпшілігін басып озды. Ұлттық шаруашылықты нарықтық трансформациялау бойынша қойылған міндеттерді іске асыру, мемлекеттің аумақтық, экономикалық және идеологиялық бірлігін сақтауға бағытталған, мақсатты мемлекеттік экономикалық саясаты кезінде ғана мүмкін болады.

#### **Пайдаланылған әдебиеттер тізімі**

1. Стародубровский В. Переход к рынку. Некоторые уроки опыта//Вопросы экономики. – М., 1991. - № 2. –С. 125
2. Кухарская Н.А. Сущность трансформации экономического развития украины в условиях рыночных реформ
3. <https://stud.kz/referat/show/29985> Специфика переходного периода в экономике Республики Казахстан

## **ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЭЛЕКТРОНДЫҚ КОММЕРЦИЯНЫҢ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ**

*Жанбозова А.Б.*

*Л.Н.Гумилев атындағы Еуразиялық ұлттық университет  
Нұр-сұлтан қ., Қазақстан Республикасы*

**Андатпа.** Мақалада электрондық коммерцияның мәні ашылып, анықтама берілген, оның дамуының алғышарттары көрсетілген. Қазақстандағы электрондық коммерцияның даму ерекшеліктеріне талдау жүргізілген.

**Аннотация.** В статье раскрыта сущность электронной коммерции и дано его определение, обозначены предпосылки её развития. Проведен анализ особенностей развития электронной коммерции в Казахстане.

**Abstract.** The article reveals the essence of electronic commerce and its definition is given. The analysis of the level of development of electronic commerce in Kazakhstan.

**Түйін сөздер:** электрондық коммерция, электрондық сауда, интернет.

**Ключевые слова:** электронная коммерция, электронная торговля, интернет.

**Key words:** electronic commerce, electronic trade, Internet.

**Кіріспе.** Қазіргі уақытта орын алып отырған үрдістердің бірі – интернет желісінің қарқынды дамуы және оның қоғамның түрлі салаларына енуі болып отыр. Бүкіләлемдік ақпараттық желінің және экономиканың дамуы электронды технологиялар мен телекоммуникациялық мүмкіндіктерді қолдануға негізделген, кәсіпкерлік қызметтің жаңа формасының – электронды коммерцияның пайда болуына себепкер болды. Электрондық ақпараттық алмасуға қол жетімділік транзакциялық шығындарды азайту, мәмілені ұйымдастыру уақытын қысқарту есебінен экономикалық субъектілер қызметінің тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді, оған қоса, ақпараттың толықтығын және оған тез арада қол жеткізуді, қаржы есептерінің жоғарғы жылдамдығын қамтамасыз етіп, тауарларды жеткізу шығындарын азайтуға, маркетингтік зерттеулер жүргізуге үлкен мүмкіндіктер ашады. Электрондық коммерция аясы жағрафиялық немесе ұлттық шекаралармен емес, компьютерлік желілердің таралуымен анықталады. Аса маңызды желілер жаһандық желілер болғандықтан, электрондық коммерция ең ұсақ кәсіпорындарға әлемдік деңгейде бизнеспен айналысуға мүмкіндік береді. Электрондық коммерцияның дамуы оған қоса көлеңкелі экономика ауқымының қысқаруына ықпал етеді, өйткені барлық төлемдер ресми түрде өтеді. Осыған байланысты электрондық коммерцияның Қазақстанда дамуын ынталандыру, оның даму жолындағы мәселелерін шешу бүгінгі таңда өзекті болып отыр.

**Негізгі бөлім.** «Электронды коммерция» анықтамасын жүйелеуге көптеген авторлармен ұмтылыс жасалған. Американдық экономист Д.Козье электронды коммерцияға сипаттама беріп, оның теориялық аспектілерін алғаш қарастырған авторлардың бірі болды. Оған қоса, ол электронды коммерцияны электронды сауда ретінде қарастырған [1]. Д.Козьенің көзқарасын Д. Эймор және И. Голдовский қолдайды [2,3]. Соңғысы электронды коммерцияны *«ең болмағанда тауарларға сұранысты ұйымдастыру интернет арқылы жүзеге асырылатын тауарларды сату формасы»* ретінде анықтайды.

Авторлардың екінші тобы электронды коммерция мен электронды сауданы бір-бірінің жеке жайттары ретінде түсінеді. Мысалы, Л.С. Климченя *электронды коммерцияны электронды бизнестің құрамдас бөлігі ретінде қабылдап, электронды сауданы электронды коммерцияның жеке жағдайы ретінде сипаттайды* [4]. Тап осындай көзқарас О.А. Кобелевтің еңбегінде орын алады, ол электронды сауданы электронды коммерцияның маңызды құрамдасы ретінде қарастырып, электронды коммерцияны *«мәліметтермен*

алмасудың электронды құралдарын пайдалану арқылы коммерциялық операцияларды жүзеге асыру бойынша кәсіпкерлік қызмет ретінде қарастырады» [5].

Американдық экономист П. Гэри электронды коммерция түсінігіне анағұрлым кеңірек анықтама берді, оның ойынша, *электронды коммерция интернет-технологияларды қолданатын экономикалық қызметтің барлық түрлерін қосады* [6]. Осыған ұқсас анықтаманы М. Хэйг ұсынған: *«электронды коммерция – бұл Интернет көмегімен жасалатын іскерлік мәмілелердің кез-келген формалары»* [7]. Біздің ойымызша, аталмыш авторлардың анықтамалары замануи электронды коммерцияны анағұрлым толық сипаттайды. Оның дәлелі ретінде келесі ұйғарымдарды келтіруге болады.

Біріншіден, электронды сауда түсінігін «электронды коммерция» ретінде түсіну соңғысының мәнін тарылтады. Біздің ойымызша, электронды сауда тауарлар мен қызметтерді интернет желісінде сату немесе сатып алуды білдірсе, электронды коммерция осыған қоса, сатып алушылар мен сатушылардың арасындағы қарым-қатынасты жүзеге асыруда интернет технологияларды қолдануды білдіреді, яғни электронды сауда – тек электронды коммерцияның бір бөлігі ретінде қарастырылады.

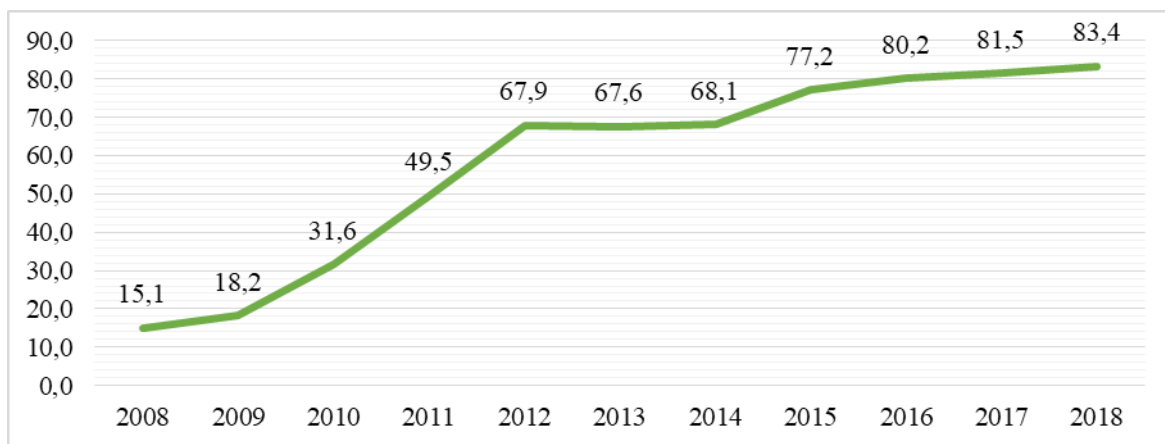
Екіншіден, қазіргі уақытта қарқынды дамып жатқан купондық бизнес (chocolife, chocotravel, blizzard), интернет-банкинг, интернет-холдингтер (kaspi.kz), делдалдық сайттар (olx.kz, krisha.kz, market.kz, satu.kz), рекрутингтік сайттар (hh.kz), такси қызметтері (yandex такси, индрайвер және т.б.), онлайн-кітапханалар, студенттерді оқыту қосымшалары (platonus), танысу сайттары, интернетте қызмет көрсететін логистикалық компаниялар (ТОО "DPD Kazakhstan", Kazpost), тамақ өнімдерін жеткізу қызметі (arbus.kz), интернеттегі төлем жүйелері (Processing.kz, MyPay.kz, Kassa24.kz), билеттер агрегаторлары (aviata.kz, ticketon) санаттарын электронды коммерцияға немесе электронды бизнеске жатқызамыз, алайда бұл санаттар «электронды сауда» санатына жатқызуға жарамайды. Яғни, электронды коммерция санатына электронды сауда, интернет желісіндегі делдалдық қызметтер, интернет-банкинг, интернет желісіндегі купондық бизнес және т.б. санаттар жатқызылады.

Анықталған ұйғарымдарға сәйкес, электронды коммерция түсінігіне автор тарапынан келесі анықтама ұсынылады: электронды коммерция – бұл жаһандық ақпараттық технологиялардың мүмкіндіктерін пайдаланатын кәсіпкерлік қызметті іске асыру барысында туындайтын іскерлік қарым-қатынастардың формасы.

Соңғы уақытта интернет желісіндегі коммерциялық қатынастардың диапазоны едәуір ұлғайып келеді, электронды коммерция шаруашылық субъектілерінің арасындағы күнделікті қарым-қатынастардың бір бөлігіне айналуға болады. Электронды коммерцияның қызмет сфераларына төмендегілерді жатқызуға болады:

- әлеуетті тапсырыс беруші мен сатушы арасында байланыс орнату;
- тауарлар мен қызметтерді интернет арқылы сату;
- ақша қаражаттарын электронды желілер бойынша аудару;
- кәсіпорын мен оның саудалық серіктестерімен бірге жеке бизнес-процестерді іске асыру және т.б.

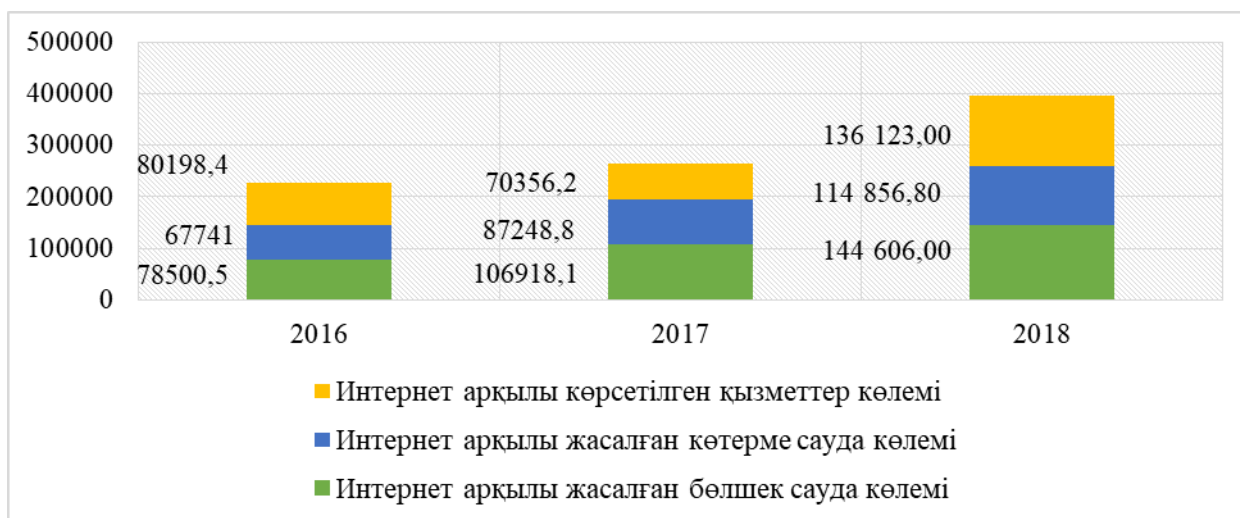
Электронды коммерцияның дамуының алғышарттарына дамыған төлем жүйелерінің болуы, сәйкесінше заңнаманың болуы сияқты факторлар жатады. Жалпы, электронды коммерцияның даму деңгейі қоғамның интернетизациялану деңгейіне тәуелді болады. Сондықтан дамыған елдердегі интернет-сатылымдар көлемі дамушы елдермен салыстырғанда анағұрлым көбірек болады. Осы орайда мемлекет ішінде электрондық коммерцияның дамуы үшін интернет-қолданушылар санын көбейту маңызды. Әлемдік статистика бойынша, 2018 жылдың қазан айына интернет-қолданушылар саны 4,2 млрд. адамды құраған, бұл жер бетіндегі халық санының 55%-ын құрайды. Батыс Еуропа және Солтүстік Еуропа елдерінде интернет-қолданушылардың үлесі сәйкесінше 90 және 94%-ды құрайды [8]. Қазақстанда бұл көрсеткіш соңғы он жылда 15,1%-дан 83,4%-ға дейін өскен (1-сурет).



Ескерту: ҚР ҰЭМ Статистика комитетінің деректері қолданылған

Сурет 1 – Қазақстандағы 16-74 жастағы интернет-қолданушылар санының үлесінің 2008-2018 жж. өсуі

Қазақстанда интернет қолданушылар санының ұлғаюын электронды коммерцияның дамуының бір факторы ретінде қарастыруға болады. Жалпы электрондық коммерция нарығының көлемі 2018 жылы 1 млрд. АҚШ долларынан асып, көлемі бойынша ТМД елдерінің ішінде Ресей мен Украинадан кейінгі үшінші орынға шыққан. ҚР МНЭ Статистика комитетінің мәліметіне сәйкес, электрондық құрылымында 2018 жылы интернеттегі бөлшек сауда көлемінің үлесі көбірек болған (2-сурет).



Ескерту: ҚР ҰЭМ Статистика комитетінің деректері қолданылған

## Сурет 2 – Қазақстандағы электрондық сауда нарығындағы 2016-2018 жж. құрылымдық өзгерістер

Өкінішке орай, Статистика комитеті қолданатын әдістеме әзірге электронды коммерция нарығын толық қамтымайды, ресми деректер тек электрондық сауда және ол бойынша трансшекаралық төлем аударымдарын ғана ескереді. Электронды коммерцияның басқа салаларының даму ерекшеліктері мен тенденцияларына зерттеулер көбінесе «Қазақстандық интернет бизнес пен Мобильдік коммерция ассоциациясы» заңды тұлғалар бірлестігімен жасалады.

Электронды коммерцияның қарқынды дамуына байланысты оның заңнамалық негізі қалыптастырылды. Мәселен, 2017 жылдың соңында «Цифрлы Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы әзірленді, оны іске асыру мақсатында 2018-2020 жж. арналған электронды сауданы дамыту бойынша Жол картасы жасалды. Ол электрондық сауданы заңды реттеу, электронды саудадағы төлем жүйелері, тұрғындар мен кәсіпкерлердің цифрлық сауаттылығын жоғарылату, электрондық сауданы дамыту, логистиканың инфрақұрылымын дамыту сияқты 5 негізгі бағыттар бойынша 28 іс-шарадан тұрады. Оған қоса, 2018 ж. 1 қаңтарынан бастап, интернет-дүкендердің иелері корпоративтік және жеке табыс салығынан босатылған. Бірақ бұл жеңілдік тек электронды сауда саласындағы кәсіпорындарға ғана қатысты қолданады, ал басқа интернет-сервис саласындағы кәсіпорындар үшін қарастырылмаған. Осы мәселені түбегейлі қарастырып, оларды қолдаудың тиімді тетіктерін әзірлеуді қажет етеді.

Алайда қолданыста болған заңнама тек электронды сауда санатын реттеуге ғана бағытталған, электрондық коммерцияның басқа салаларын есепке алмайтын. Осыған орай, 2019 жылдың 2 сәуірінде «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бизнес-ортаны дамыту және сауда қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР Заңы қабылданды [9]. Электрондық коммерция сферасына бұл Заңның ықпал ететін келесі тұстарын атап өтуге болады. Біріншіден, электрондық коммерция түсінігінің аясы электрондық саудамен шектелмей, оған қызметтер де кірістірілді. Екіншіден, пошталық құжаттарды декларация



ретінде пайдалану мүмкін болатын болды. Үшіншіден, логистикалық хабтар мен фулфилмент (сорттау) орталықтарының қызметінің құқықтық негіздері енгізілген. Мұндай орталықтарда электрондық коммерцияда қызмет ететін кез келген кәсіпкер тауарды қабылдау және сақтау, тапсырыстарды өңдеу, оларды жинақтау және қораптаудан бастап, жеткізу, төлем қабылдау және тауарларды қайтаруды өңдеуге дейінгі логистикалық қызметтердің толық спектрін ала алады. Аталған өзгерістер Қазақстандағы электрондық коммерцияның дамуына оң ықпалын тигізетіндігі сөзсіз.

**Қорытынды.** Жүргізілген зерттеу нәтижелері көрсеткендей, электрондық коммерция экономикалық дамудың негізгі үрдістерінің бірі және өндіру мен тұтынудың басқа жаңа деңгейіне өтудің міндетті шарты болып табылады. Қазақстан жаһандық процестерге етене араласуына байланысты, электрондық коммерцияны дамытуға қолайла жағдайлар қалыптастыруды жалғастыру қажет.

### Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Козье Д. Электронная коммерция / Пер. с англ. М.: Издательско-торговый дом «Русская редакция», 1999. – 288 с.
2. Эймор Д. Электронный бизнес. Эволюция и/или революция. М.: Вильямс, 2001. – 320 с.
3. Голдовский И. Безопасность платежей в Интернете. СПб.: Питер, 2001. – 240 с.
4. Климченя Л.С. Электронная коммерция: Учеб. пособие. Мн.: Выш. шк., 2004. – 191 с.
5. Кобелев О.А. Электронная коммерция: Учеб. пособие / Под ред. С.В. Пирогова. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2008. – 684 с.
6. Gary P. Electronic Commerce, Ninth Edition, Schneider, Ph.D., CPA. Printed in the United States of America, 2011. – С. 4.
7. Хэйг М. Основы электронного бизнеса / Пер. с англ. С. Косихина. М.: ФАИР-ПРЕСС, 2002. – 208 с.
8. World Internet Users and 2019 Population Stats. URL: <https://www.internetworldstats.com/stats.htm> (дата обращения: 03.09.2019)
9. Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бизнес-ортаны дамыту және сауда қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Заңы 2019 жылғы 2 сәуірдегі № 241-VI ҚРЗ. // "Егемен Қазақстан" 03.04.2019 ж., № 63

### ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ КАЗАХСТАНА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

*Букенбаева Л.С.  
студент специальности «Финансы»  
Научный руководитель: Кодашева Г.С.*